

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม

Need Assessment and Guidelines for Developing Effectiveness of Academic Affairs Administration of the General Buddhist Scripture Schools under the General Education Division in Nakhon Phanom Province

สนใจ โกษาแสง¹ รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพไพล² ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา³

Sonjai Kosasang¹ Assoc. Prof. Dr.Tawatchai Pailai² Dr.Rapeepan Roypila³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ และหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 96 รูป/คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบเอฟ F-test (One Way ANOVA) และการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นใช้วิธี Modified Priority Need Index (PNI_{modified}) โดยใช้สูตร $PNI_{modified} = (I-D)/D$ ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. สภาพปัจจุบันของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. สภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน
4. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาสที่มีความต้องการจำเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program And Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³ข้าราชการบำนาญ

³Pensioner

ผู้ติดต่อ, อีเมล: สนใจ โกษาแสง sonjai.ko64@snru.ac.th

รับเมื่อ 10 เมษายน 2566 แก้ไข 20 มิถุนายน 2566 ตอรับ 23 มิถุนายน 2566

5. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครพนมด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีแนวทางการพัฒนาโดยการกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน จัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยระดับโรงเรียน จัดกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านการวิจัยของครู และจัดทำฐานข้อมูลผู้เรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการนิเทศการศึกษามีแนวทางการพัฒนาโดยการกำหนดนโยบายด้านการนิเทศการศึกษา จัดทำแผนการนิเทศและปฏิทินการนิเทศและจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ขึ้นในโรงเรียน และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบคลุม หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาโดยการกำหนดนโยบายให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลด้านงานวิชาการ จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านข้อมูลงานวิชาการที่ชัดเจน และมีการกำกับตรวจสอบ ข้อมูลด้านงานวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ABSTRACT

The objectives of this research were to examine, compare and establish guidelines for developing the effectiveness of academic affairs administration of General Buddhist Scripture Schools under the General Education Division in Nakhon Phanom Province, as perceived by participants. The samples, selected through purposive sampling, consisted of school administrators, monk teachers, and lay teachers working at General Buddhist Scripture Schools under the General Education Department in Nakhon Phanom Province in the academic year 2022, yielding a total of 96 participants. Data was collected through a set of questionnaires, and interview forms. The statistics for data analysis included percentage, mean, and standard deviation. Hypotheses were tested using One-Way ANOVA, and the Modified Priority Need Index ($PNI_{modified}$) method using the formula $PNI_{modified} = (I - D)/D$.

The findings were as follows:

1. The current and desirable conditions of the effectiveness of academic affairs administration, as perceived by participants, were overall at a high level.
2. The current conditions of the overall effectiveness of academic affairs administration as perceived by participants with different positions, showed differences at the .01 level of significance, but there were no differences in terms of educational levels and work experience.
3. The desirable conditions of the overall effectiveness of school academic affairs administration, as perceived by participants with different positions, education levels, and work experience, showed no differences.
4. The perceived need for developing the effectiveness of academic affairs administration was assessed and ranked according to priority: conducting research studies to improve the quality of education in schools, providing educational supervision, and promoting and supporting academic services for individuals, families, organizations, workplaces, and other educational institutions.
5. Guidelines for developing the effectiveness of the academic affairs administration at General Buddhist Scripture Schools under the General Education Department in Nakhon Phanom Province comprised conducting research studies to improve the quality of education in schools by setting policies for teachers to conduct research in the classroom, creating a research database at the school level, organizing activities that enhance teachers' knowledge and research skills, and establishing a database of learners with learning difficulties. In terms of

educational supervision, schools should establish educational supervision, supervision plans and calendars, and professional learning communities (PLCs) in schools. To facilitate academic affairs for individuals, families, organizations, workplaces, and other educational institutions, the formulation of policies should be implemented. This involves creating a comprehensive academic affairs database, appointing responsible individuals for academic affairs, and conducting systematic and continuous monitoring, and examination of academic affairs.

Keywords: Need Assessment, Effectiveness of Academic Affairs Administration

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาของประเทศไทยมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย การศึกษาไทยมีประวัติการพัฒนามาอย่างยาวนาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิวัฒนาการของการเรียนการสอนในประเทศไทยและได้รับการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยในภาพรวม และในปัจจุบันมีสถานการณ์ที่เป็นความท้าทายต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ด้านการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับความท้าทายที่เกิดขึ้นจึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันเป็นการจัดการศึกษาตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นการมุ่งสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในกระแสโลกาภิวัตน์ควบคู่ไปกับการยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกันในทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 10)

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจ เพราะการบริหารงานด้านวิชาการจะประสบผลสำเร็จได้มากน้อย จะอยู่รอดและมีความมั่นคงนั้นขึ้นอยู่กับประสิทธิผลด้านการบริหารงานวิชาการ ถ้าสถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ก็จะสามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างเรียบง่าย ถ้าไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ก็จะสะท้อนออกมาในรูปแบบของผลสัมฤทธิ์และคุณภาพผู้เรียน หรือคุณภาพสถานศึกษาที่ตกต่ำ ประสิทธิผลเป็นเครื่องมือและเป็นตัวบ่งชี้ในการบริหารงานวิชาการ ถ้าสถานศึกษาบริหารได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ก็จะสามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลที่ได้รับและผลสำเร็จของงานมีความเกี่ยวข้องกับผลงานที่สถานศึกษาพึงประสงค์ จึงมีความสำคัญต่อสถานศึกษา ดังนี้ 1) ช่วยตรวจสอบวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งการจัดตั้งสถานศึกษาย่อมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายชัดเจน เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามความต้องการหรือไม่ 2) วัตถุประสงค์และเป้าหมายชัดเจน เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามต้องการหรือไม่ 3) ประเมินผลการดำเนินงานกับแผนงานที่กำหนด การดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมต้องการมีวางแผน กำหนดหน้าที่งานกับแผนงานที่กำหนด การดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมมีการวางแผน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การใช้ อำนาจหน้าที่การบริหาร การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน 4) ประเมินผลสำเร็จกับวัตถุประสงค์เปรียบเทียบผลงานกับแผนงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังของสถานศึกษา แสดงว่าสถานศึกษานั้นมีประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ (ภารดี อนุรัตน์วารี, 2551, อ้างถึงใน พระจรัสชัย ปณณาวิชโร (ทองปิว), 2563, หน้า 2)

จากสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม มีประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาที่สำคัญอยู่หลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน

ซึ่งในปัจจุบันโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษายังไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคมในวงกว้างมากนัก ในอัตลักษณ์ของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทที่ควรจะเป็นอย่างแท้จริง ประสิทธิภาพของระบบการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิชาการ ที่ยังไม่มีความก้าวหน้าและการขาดความชัดเจนในการสร้างเอกภาพการบริหารให้กับโรงเรียนและสำนักงานพระพุทธศาสนาประจำจังหวัด นอกจากนี้ยังพบว่า การสร้างพันธะสัญญา การดำเนินการและการจัดการศึกษาเพื่อสร้างศาสนทายาทให้เติบโตในทิศทางเดียวกัน ยังไม่มีการกำหนดอย่างเป็นรูปธรรมมากนัก จะมีก็เพียงการดำเนินงานตามกรอบแนวปฏิบัติของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นสำคัญ อีกทั้งโรงเรียนยังไม่มียุทธศาสตร์การพัฒนาที่เด่นชัดพอ ที่จะเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาบริบทในพื้นที่นั้น ๆ เพื่อสร้างศาสนทายาท และดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชุมชน และพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ความจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยในฐานะที่มีบทบาทเป็นครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จึงมีความสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา โดยทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need assessment) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครพนม โดยที่ความต้องการจำเป็นนี้ เป็นความแตกต่างระหว่างประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ตอบสนองตามที่คาดหวัง ซึ่งผู้ให้ข้อมูล มี 3 กลุ่ม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพระและครูฆราวาส ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อ ผู้บริหาร ครูพระ และครูฆราวาส เพื่อให้มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการอย่างเหมาะสม

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส อยู่ในระดับใด
2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส อยู่ในระดับใด
4. แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

3. เพื่อศึกษาระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส
4. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 96 รูป/คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 18 รูป ครูพระ จำนวน 29 รูป และครูฆราวาส จำนวน 49 คน จาก 9 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ประจำปีการศึกษา 2565 โดยแบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 18 รูป ครูพระ จำนวน 29 รูป และครูฆราวาส จำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้น 96 รูป/คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครพนม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อทำการออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูพระ และกลุ่มครูฆราวาส โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2565 โดยแบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 18 รูป ครูพระ จำนวน 29 รูป และครูฆราวาส จำนวน 49 คน รวมทั้งสิ้น 96 คน และติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ใช้สูตรดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2550, หน้า 150)
 - 1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) แบบสอบถาม ด้วยวิธีวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถาม (Item) คะแนนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ (total) เรียกว่า Item-total correlation โดยใช้สูตรหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Rxy)
 - 1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronach's alpha coefficient)
2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์เพื่อตอบความมุ่งหมายของการวิจัย
 - 2.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean)
 - 2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 - 2.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe - Method) หรือ LSD
 - 2.4 สถิติที่ใช้ในการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นใช้วิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) โดยใช้สูตรดังนี้ $PNI_{modified} = (I - D)/D$

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส จากผลการการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ต้องการจำเป็นจากมากที่สุด ประกอบด้วย ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($PNI_{modified} = .13$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($PNI_{modified} = .13$) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบคลุม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($PNI_{modified} = .13$)

4. การหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครพนม ผลการหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครพนมจากการสรุปความคิดเห็นและสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการลงพื้นที่ พบว่า

4.1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีแนวทางการพัฒนาโดยการกำหนดนโยบายให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน จัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยระดับโรงเรียน จัดกิจกรรมที่เป็นการศึกษาเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านการวิจัยของครู และจัดทำฐานข้อมูลผู้เรียนที่มีปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ด้านการนิเทศการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาโดยการกำหนดนโยบายด้านการนิเทศการศึกษา จัดทำแผนการนิเทศและปฏิทินการนิเทศ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ขึ้นในโรงเรียน

4.3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบคลุม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาโดยการกำหนดนโยบายให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ จัดทำฐานข้อมูลด้านงานวิชาการ จัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านข้อมูลงานวิชาการที่ชัดเจน และมีค่ากำกับ ตรวจสอบ ข้อมูลด้านงานวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส พบว่า สภาพปัจจุบันของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันทำให้สถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา อีกทั้งโรงเรียนสามารถวางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแลนิเทศติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการได้บรรลุตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 จึงทำให้สภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระจรัสชัย ปถมวชิโร (ทองปิว) (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่ม 10 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูพระ และครูฆราวาส โดยรวม อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ พระมหาธีรานุวัฒน์ ธีรดาโณ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร สังกัดโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร สังกัดโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า สภาพปัจจุบันของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพระจรัสชัย ปณณาวชิโร (ทองปิว) (2563, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาระดับปริญญาโทที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่าความคิดเห็นรายด้านมีด้านผู้บริหาร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพระภัทรพงศ์ วงศ์ศรีลา (2562, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษา สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสภาพปัจจุบันจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกันอีกทั้งผลการเปรียบเทียบสภาพที่พึงประสงค์ของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และการมีประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนักวิจัยหลายคน เช่น ผลการวิจัยของพระวุฒิกโร ตรีภพ (2560, บทคัดย่อ) ที่ศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าผลการเปรียบเทียบโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน และผลการวิจัยของพระจรัสชัย ปณณาวชิโร (ทองปิว) (2563, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาระดับปริญญาโทที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยบริหารและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูพระ และครูฆราวาส โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) ปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ ครูพระ และครูฆราวาส โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส ที่พบว่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส ที่มีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากที่สุดเป็น 3 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้คือความต้องการจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม แต่ละด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส มีลำดับที่แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยของพระมหาธีรานุวัฒน์ ธีรธนา (2561, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษา การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร สังกัดโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า สภาพของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร สังกัดโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

และมีความคิดเห็นต่อความต้องการจำเป็นไม่เท่ากันในแต่ละข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติภารกิจลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ ด้านการมีส่วนร่วมการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล

4. ผลการหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนครพนมจากการสรุปความคิดเห็นและสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูพระ และครูฆราวาส โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากการลงพื้นที่ พบว่า ได้ข้อสรุปแนวทางการพัฒนาใน 3 ด้าน 11 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศาสตราจารย์ อุนอินตะ (2558, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษา การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน ในจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัย พบว่า แนวทางในการบริหารงานวิชาการ คือ ควรมีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด มีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ และนำผลที่พบมาปรับปรุง แก้ไข วางแผนพัฒนาการดำเนินงานต่อไป โดยทุกขั้นตอนความเน้นการมีส่วนร่วม และผลการวิจัยของพระวุฒิไกร ตรีภพ (2560, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด แยกเป็นรายด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรจัดอบรมเพื่อพัฒนาครูให้ปรับพัฒนาแนวการจัดการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียนควรจัดให้มานิเทศติดตามการวัดผล การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาควรมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาควรพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรกระตุ้นให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับการอบรมทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 โรงเรียนควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
- 1.2 ผู้บริหารการศึกษาและผู้มีอำนาจในการวางนโยบายด้านการศึกษาควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปส่งเสริมให้สถานศึกษานำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สนใจสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ด้านที่มีระดับความต้องการจำเป็นมาก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาได้ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง
- 2.2 ควรศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในส่วนการวิจัยคุณภาพ ควรใช้เครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน

2.3 ควรมีการวิจัยติดตามผลการนำ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อย่างต่อเนื่อง เพื่อติดตามผลการนำเอาความรู้ตามคุณลักษณะการบริหารงานวิชาการไปใช้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กองพุทธศาสนศึกษา. (2557). *คู่มือปฏิบัติงานโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. *วารสารการประชุมวิชาการระดับชาติครุศาสตร์ ครั้งที่ 1. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สู่มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21, 1(1), 301-313.
- พระจรัสชัย ปถมวารชิโร (ทองปิว). (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 10. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- พระภัทรพงศ์ ธมฺมทีโป (วงศ์ศรีลา). (2562). *สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระมหาธีรานุวัฒน์ ธีรธนาโณ. (2561). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาของคณะสงฆ์จีน ในจังหวัดเชียงราย. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545/สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- พระวุฒิกโร ตริภพ. (2560). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการศึกษา มมร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 11(1), 270 – 274.
- พิชิต ฤทธิจรรณ. (2555). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). *ผู้บริหารโรงเรียน: สามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้ที่มีประสิทธิผล*. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- ศาสตรินทร์ อุ๋นอินตะ. (2558). *การบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ของคณะสงฆ์จีน ในจังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.